

SLOVENE

Štev. 57. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
(vhod čez dvoriko nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 10. marca 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejeman:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopno, petstvar (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta
26 h. — Pri večkratnem objavljenju pomeni popust.
Upraviškega telefona štev. 188.

Državni zbor.

Dunaj, 9. marca.

Mrtvo mesto.

Tako je včeraj min. predsednik dr. pl. Körber imenoval avstrijski parlament. Ta beseda je takoj dobila krila, ki so jo ponesla v uredništva raznih domačih in tujih časnikov. Mrtvo mesto!

Beseda spominja na Pompeji, koder so vulkanske moči zasule človeška bivališča in svetlišča, z ognjem in žveplom zadušile vse organsko življenje. Spominja nas na nekdanjo rimsko mesto Ostijo, Ancij in druga, katera so izpraznili mrzlični sopari iz razsežnih močvirij. Spominja nas na pokopališča, koder vlada smrtna tišina. In vendar šepa ta primera, ker včeraj in danes je bila podobna ognjeniku, ki bljuje ogenj na zelene livade.

Parlament ni mrtvo mesto, marveč je podoben zakurjenemu stroju, ki hrope, ropota in buči, ker ni strojevodje, da bi ga spravil na pravi tir. Vse kaže, in češki poslanci tudi javno naglašajo, da vlada niti mezinca ne gane, da bi napravila red. Ako je torej parlament polomljen stroj, je vlade dolžnost, da ga popravi. Ako pa vlada, kakor zatrjujejo, sama Nemcem daje pogum, potem naj reče: mea culpa.

Nemiri v Pragi.

Včeraj so nemški levičarji vložili pet in češki poslanci dve interpelaciji glede zadnjih dijaških nemirov v Pragi. Začetkom današnje seje je odgovarjal min. predsednik. Ko je vstal, začeli so mnogi češki poslanci, v prvi vrsti Choc, Klofač, Fresl, dr. Sileny, dr. Baxa in Maštalka burno kričati: »Abzug Körber! Ne pustimo mu govoriti! Odstopi naj!« V zbornici nastane velik hrup, da se niti ne sliši ministrov govor. Predsednik grof Vetter zvonil, roti in prosi, a vsi opomini so le ogenj v žrjavico.

Dr. pl. Körber je rekel: Res je, da državno oblastvo ni prepovedalo »bumla« nemških dijakov. »Bumel« je stara dijaška navada; prepričan sem, da poznejše vlade tudi češkim dijakom ne bodo prepovedale te navade, ako se udomači med češkimi dijakmi. (Burni ugovori čeških poslancev.)

Vlada bi mogla le tedaj prepovedati to navado, ko bi bil v nevarnosti javni mir. (Velik krik.) Nevarnosti pa ni, dokler ni resnih izgrediv. (Klofač: Min. predsednik je hotel to imeti! — Schreiter: Klofač jih je izzival!)

Zadnji nemiri so nastali v Pragi, ker so brez dvoma češki listi nahujskali prebivalstvo proti nemškim dijakom. (Divji krik.) Vladni organi so poklicali policijo na pomoč, pozneje vojake, da preprečijo večje izgrede. Vlada hoče z vsemi zakonitimi sredstvi vzdržati mir v Pragi ter zagotoviti vsakemu osebo varnost. (Češki poslanci burno ugovarjajo.) Naravno, da se bodo povzročitelji nemirov morali zagovarjati in da bode vlada za bodočnost ukrenila vse potrebno. (Velik nemir. Predsednik zvonil ter pokliče posl. Choca, Fresla in Klofača k redu. — Klofač kliče: Vi hočete izjemno stanje v Pragi!)

Dr. pl. Körber nadaljuje: »Jaz nisem zakrivil nemirov. Vlada spoštuje ustavne pravice prebivalstva ter se ne poslužuje policijskega jeroštva. Le v svobodi se morejo narodi razvijati. Toda vlogo jeroštva je prevzel narodni terorizem. Skušnja pa kaže, da je to jeroštvo slabo. Posledice so tudi gotove. Terorizem bode v prebivalstvu zadušil smisel za zakone. (Velik krik. Klici: Abzug Körber!) Narodni terorizem in državljanska svoboda sta v tolikem nasprotju, da mora vlada uporabiti pisani zakon ter storiti svojo dolžnost, da povsod in proti vsakemu z vso odločnostjo brani javni red. (Velik hrup na desnici, levičarji ploskajo, kakor za stavo.)

Češki poslanec Kaftan predlaga, naj zbornica v prihodnji seji prične razpravo o odgovoru min. predsednika, da se pojasni, kdo je kriv nemirov v Pragi.

Posl. Zazvorka zahteva, da se o tem predlogu glasuje po imenih.

Za predlog poslanca Zazvorke so vstali samo češki poslanci. Ker jih je bilo več odsetnih in jih za predlog ni vstalo vsaj 50, ni obveljal. Za Kaftanov predlog so glasovali tudi slovenski, hrvaški in rusinski poslanci, toda večina je bila nasprotna in predlog je propadel. Tu moramo pripomniti, da morajo Čehi imeti vedno vsaj 50 poslancev,

ako hočejo, da se z obstrukcijo ne osmešijo, kakor je bilo danes.

Češki poslanec dr. D y k zahteva, naj se izvoli grajalni odsek, da izreče grajo posl. Ico, ki je včeraj v zbornici kričal: »Vzemite bič proti Čehom! Sami hudodelci!« — Odsek se bode volil po seji.

Nato se nadaljuje razprava o nujnem predlogu glede nemirov povodom sokolske slavnosti v Iglavi dne 17. avg. 1902. Ker so večinoma vsi poslanci zapustili dverano, predlaga češki poslanec Reichstädter konec seje. Hitro se vrnejo nemški poslanci v dvorano in predlog je bil s 115 glasovi odklonjen.

Po dolgih stvarnih in nestvarnih popravkih je bilo glasovanje po imenih. Nujnost je bila odklonjena. Jutri, v četrtek, zopet seja.

Izgrediv nemških buršev.

Ker je češki namestnik izjavil, da je dovoljeno buršom po cestah izzivati s čepicami in znaki, so včeraj in predvčeraj ves dan zopet strašili švabski dijački po praških Prekopih. Vse si upajo ti mladiči, izzivajo, insultirajo, tulijo, ker vedo, da se jim nič hudega ne zgodi. Vsakega burša je spremljala cela garda policistov, in nehoti se vprašamo: Kako pride stražnik, ki mora opravljati težavno službo, pogosto stavi v nevarnost zdravje in življenje, do tega, da igra pestunjo razbrzdanim buršom, ki hočejo nositi pisano kapico? Ali niso s tem samo igrača trmastih mladičev in ž njimi zvezane politične stranke?

Djakom se seveda ni zgodilo nič, parkrat so se hitro potuhnil v vežo nemške kaznine, ko so dospeli na Prekope češki akademiki. Sicer pa je pokazala nemška druhal vso oliko, s katero se lahko ponša. Neki nemški doktor je ranil do krvi češkega delavca, burši so bili policaje po glavi, tolpa dijačkov se je preplašila pred dvema ženskama, ki sta jih pozvali, naj snamejo kape. Taki prizori so se vršili.

Včeraj so se izgrediv v večji meri ponovili. Na Prekopih se je nabralo do 5000 ljudi, med temi kakih 150 čeških dijakov. Navzočih je tudi bilo kakih 100 čeških gospodičen, okrašenih z narodnimi trakovi. Burši so jih hoteli surovo napasti in raz-

gnati, a češki akademiki so to zabranili. Oklenili so jih od vseh strani in šele policisti na konjih so s potegnjenimi sabljami rešili švabske junake. Zaprtih je bilo zopet nekaj demonstrantov.

Češka realistična stranka je izdala razglas, s katerim svari dijake pred demonstracijami. To bi lahko povzročilo izjemno stanje, in demonstracije škodujejo le češkemu narodu. Nemški burši so nahujskani od nemških političnih strank, da zavedejo množico do izgrediv.

Tudi na Dunaju so nemški dijaki bumlali in razgrajali pred univerzo. Počastili so tudi rektorja, dr. Eschericha, ki je že večkrat pokazal svojo nemško pristranost.

Državna pomoč za Koroško.

Koroški državnozbornski poslanci so bili včeraj pri ministrskemu predsedniku, da dovolijo večjo državno pomoč za po povodnji oškodovane posestnike. Državne in deželne ceste je treba popraviti, razne nasipe zvišati in na novo zgraditi; to bi stalo do pol milijona. Nujno potreba je, da se ta dela izvrše. Körber je obljubil, da bo te želje upošteval in dobil potrebna sredstva, da se škoda popravi.

Ogrsko.

V državnem zboru je včeraj ministrski predsednik utemeljeval predlog za premembo opravnika. Opozicija je skušala govornika motiti z medklici in vriščem, vladna stranka mu je pritrjevala. Za ta predlog je bilo sklenjeno poimensko glasovanje, ki se vrši v petek, ter je prememba opravnika skoro zagotovljena, čeprav je združena opozicija odločena s tehnično obstrukcijo preprečiti glasovanje.

Z Balkana.

Berolin. Iz Carigrada se poroča, da nadaljuje Turčija v povečani meri svoje oboroževanje. Vsak dan se odpošlje mnogo novih pušk Mauserjevega sistema četam v Makedonijo. Turško pomorsko ministrstvo je mrzlično delavno, ter bode v 4 tednih štiri nove oklopnice gotove in oborožene.

Dunaj. Tvorica patron v Hinterbergu je dobila naročilo, da izdela 3 milijone patron za male balkanske države.

LISTEK.

Bojno brodovje.

(Predaval g. kanonik Sušnik v Slovenski krščansko-socialni zvezi.)

(Dalje.)

Toda tudi železni oklep ni trajno ladje zavaroval pred kroglijami. Takoj ko so se pojavile oklopnice, skušali so topničarji tudi svoje topove zboljšati, da bi mogli ž njimi predreti tudi oklep. Zlasti se je to doseglo z orjaškimi risanimi topovi, kateri so streljali jeklene granate.

Seveda so ladjestavci jeli rabiti močnejše oklepe, toda deloma je ladja vsled vedno večje teže postajala preokorna in radi tega so jeli zboljševati oklep. Ker kovano železo topovih jeklenih krogelj ni moglo več vzdržavati, so p. skušali s jeklenimi pločami. Te ploče sicer ni bilo možno s kroglijami prestreliti, pač pa se je trdo jeklo vsled udarca krogelje razbilo in v posameznih kosih od stene odpadlo. Ker torej navadno trdo jeklo samoočebni za ploče ni bilo rabno, so jeli izdelovati sestavljene ploče, ki so bile izdelane iz več plastij jekla in že-

leza. Te ploče so bile sicer boljše kot one iz navadnega kovanega železa, katere so pa tudi kmalu nadkrilile nove iznajdbe. Američan Harvey je skušal navadno pločo iz kovanega železa na vsem površju do polovice globoko v ognju in z ogljem spremeniti v jeklo na ta način, da bi bila ena stran ploče železna, druga pa trdno jeklena. Take ploče so sicer mnogo dražje, toda morejo biti skoro polovico lažje kot navadne železne ploče.

Zopet v drugih državah so z velikim uspehom izdelovali takozvano niklovo jeklo, ki se izdelava na ta način, da se železu pri- meša 5—15% nikla in iz tega izdelava jeklo, katero ima to lastnost, da je pri vsej trdoti vendar toliko prožno, da se vsled strela ne razbije v kosce. V sedanjem času je večina novejših modernih oklopnic zavarovana s temi novimi pločami.

Ko so se pojavile prve oklopnice, tedaj so njim postavili nasproti tudi nove velkanske topove; in kolikor močnejši je bil oklep, tolikanj težji so bili tudi topovi. Že prvi francoski risani topovi oklopnice »Gloire« so pri poskušajah prodirali 90 mm debel oklep. L. 1862. je Armstrong izdelal prvi

težki top, ki je imel 23 cm v premeru in je streljal 117 kg težke podolgovate projekte. Ž njim je bilo že tedaj možno 15—18 cm močan železni oklep prodreti. Odslej je velikost topov in debelost železnih ploč vedno rastla. Tako se je oklep pri nekaterih ladjah napravil debel do 55 cm in na ladje same so postavili do 110 ton (a 1000 kg) težke topove, ki so streljali nad 900 kg težke krogelje.

Toda skušnja je pokazala, da kakor pri oklepih, prav tako tudi pri topovih se nahajajo gotove meje. Pretežki topovi so neukretni in jih je tudi težko tako varno izdelati, da bi po večkratnem strelu ne bila nevarnost, da se top razpoči. V sled tega so jeli postavljati na ladje sicer nekoliko lažje, pa zato daljše topove, ki vsled tega izstrelijo manjši projektil, ki pa top zapusti z veliko večjo hitrico. Najnovejša ladje navadno nimajo večjih topov kot 305 cm v premeru (kaliber), ki tehtajo 45—50 ton in streljajo 300—400 kg težke krogelje. Ž njimi je moči prestreliti do 90 cm debelo železno pločo. Razven teh navedenih težkih topov, katerih ima navadno oklopnica 2—4, se nahaja na vsaki oklopnici večje število drugih srednje

velikih in manjših topov. Vzlasti pa se skuša kakovost topov zboljšati na ta način, da se morejo naglo nabijati.

Z najtežjimi novimi topovi je možno že po enkrat na minuto ustreliti. Srednji topovi, ki pa mečejo vendar še do 50 kg težke projekte, oddajo 4—7 strelcev na minuto, in mali topiči (37 mm do 47 mm kal.), katere rabijo zlasti za obrambo torpednic, streljajo 15—30krat na minuto. S takimi topovi oborožena oklepnica vsiplje v eni minuti, ako so vsi topovi v »delu«, 3—4 tisoč kilogramov jeklene toče na sovražnika, ki ji pa seveda skuša ta pozdrav vrniti.

Ob vodni črti ima ladja krog in krog pas jeklenih 254 mm debelih ploč. Na vsakem koncu ladje stoji po en večji stolp iz enako debelih ploč, in na vsakem stolpu po dva orjaška topova kal. 305 cm, ki streljata 330 kg težke krogelje. Na vsaki strani ladje se nahajajo še po trije manjši stolpi, vsak- teri z dvema topovoma kal. 15 cm in streljata 54 kg težke projekte. Srednja dva stolpa stojita prav ob obeh straneh ladje, sprednji in zadnji stolpiči so pa nekoliko proti sredini ladje umaknjeni. Na ta način je mogoče strele iz peterih stolpov obrniti

Nemiri v Spaniji.

Valladolid. Prišlo je do novih nemirov. Manifestanti so vdrl v trgovine z orožjem in se ga polastili. Policija je streljala na množico; ena oseba je bila ubita, več ranjenih.

Madrid. V zbornici je ministri predsednik govoril o dogodkih v Valladolidu, češ, da imajo revolucionarni značaj.

Barcelona. Po voglih so nabili anarhisti hujšajoče pozive. Policija jih je odstranila in zasleduje hujšajoče, da jih zapre. V Kataloniji vlada vznemirljivo delavsko gibanje.

Jezuitje zopet v Nemčiji.

Berolin. Zvezni svet je razveljavil od državnega zbora sklenjeni zakonski načrt, po katerem naj bi se preklical zakon o jezuitih iz l. 1872.

Iz brzobjavk.

Dunaj. V parlamentarnih krogih se je včeraj govorilo, ali bi ne kazalo nastopiti proti obstrukciji na podlagi § 48, črka d poslovnega reda, ki določa, da ima predsednik pravico o kakem predmetu sklicati izredno sejo. Poljaki so za to. Nemci se boje, da bi se ne ustvaril s tem nevaren preudic za bodočnost.

Lipsko. Tekom potovanja nemškega cesarja po Sredozemskem morju pride najbrže do sestanka med njim in predsednikom francoske republike.

Marokko. Pojavili so se novi nemiri v mnogo večji meri kakor prej. Sultan se nahaja v obupnem stanju, v blaginjah ni denarja, a novega davka ne more upeljati. Med davkoplačevalci se širi razburjenost.

Aden. Tu je vladalo veliko razburjenje, ker je neki arabski glavar z 250 možmi, oboroženih od temena do nog, prihrul v mesto. Angleška oblast je poklicala vojaštvo na pomoč, nakar so Arabci izginili iz mesta.

Rusko-japonska vojska.

Port Artur.

Berolin, 9. marca. »Tagebl.« poroča iz Tokia: Od 5. do 7. t. mes. je bombardiralo 15 japonskih vojnih ladij Port Artur. Mnogo hiš je pogorelo. »Retvizan« je bajje popolnoma pokončan. Uradno ta vest še ni potrjena.

Pariz, 9. marca. »Agence Havas« poroča iz Port Artura: Admiral Makarov je došel sem in zapovedal, naj se na križarici »Askold« pripravi admiralska zastava. Oklopnic »Retvizan« so prepeljali v notranje пристanišče. Poškodba na sprednjem delu ladje je že popravljena. Upa se, da bo v kratkem zopet sposobna za boj.

London, 9. marca. Reuterjev urad poroča iz Tokia: Japonske bojne ladje so preteklo noč streljale na Talienvanske utrdbe ter nato napadle Port Artur.

London, 9. marca. »Daily Mail« dopisnik v Jinkavu poroča na zahtevo ruske vlade, da niso bile ruske ladje pri zadnjem napadu na Port Artur nič poškodovane. Dopisnik ima dokaze za to.

London, 9. marca. Reuterjev urad poroča iz Tokia: Japonsko brodovje je preteklo noč bombardiralo Talienwan in nato napadlo Port Artur.

Na morju.

Tokio, 7. marca. Neki japonski parnik je privlekel včeraj neko veliko potrobojno ladjo v Sašo v ladjedelnico. Oblastva niso hotela, kakor je sploh pri njih navada, dati o tej ladji pojasnil. Sluti se, da je ali kaka pokvarjena japonska bojna ladja ali pa ruska križarica »Varjag«, katero so sku-

šali Japonci vzdigniti, kar bi se jim torej bilo posrečilo.

Dunaj, 9. marca. Listi pravijo z ozirom na vesti, da so Rusi pred Vladivostokom potopili dve japonski ladji, da to ni verjetno. Pač pa ni izključeno, da sta dve japonski ladji zadeli ob skrajne ruske podkope in se potopili.

Ruska armada.

Petrograd, 9. marca. Kuropatkin dobiva od vseh strani dokaze simpatij, navadno v obliki svetniških slik. Dosedaj je dobil 40 takih slik.

Tokio, 9. marca. Kakor se poroča, korejski vojaki pri Andžu in Sukokju Rusom le malo nagajajo. Verjetno je, da je japonsko brodovje, ki je bombardiralo Vladivostok, pri Posjetskem zalivu zadelo na ruske ladje ter jih prisililo k boju.

Petrograd, 9. marca. Odposlaništvo tukajšnjih listov je izročilo carju udanostno adresno. Za nakupovanje ladij je nabраниh že 15 milijonov rubljev. V ladjedelnicah se izdelujejo nove vojne ladje. Soprog admiral Starka je naznanila nekemu tukajšnjemu listu, da ni res, da bi se vršil med streljanjem na Port Artur pri njej ples. Tudi sestra admiral Aleksjeva je dobila tako poročilo.

Petrograd, 9. marca. Ker je mnogo Srbov in Crnogorcev prosilo, da bi se jim dovolilo, da vstopijo kot prostovoljci v rusko armado, je car rekel, da jim to dovoli, toda zahteva, da jih ne sme biti več kot tisoč mož. Vsi morajo biti 43 let stari in bivši vojaki.

Petrograd, 9. marca. Ruske prednje straže so baje že prodrle do Kjong-songa, ki leži 150 km. južnozahodno od Posjetskega zaliva ob korejski vzhodni meji. Iz tega se sklepa, da se hočejo te čete združiti s četami, ki so že od srede februarja v Kapsanu v severnem korejskem pogorju, da preženejo 2500 Japoncev, ki so se izkrcali v Plaksinskem zalivu, da prodirajo proti Mančuru v Mandžuriji.

Petrograd, 9. marca. Zelo verjetno je, da ostane začasni voditelj vojnega ministarstva, general Sakarov, trajno na svojem sedanjem mestu. Sedaj je kijevski poveljnik, general Sukornilov, izvoljen za načelnika generalnega štaba.

Ruski kmetje pozdravljajo vojake pri odhodu na vojsko. »Nov. Vremj.« prinaša sledeče pismo ruskega častnika svoji materi: »Na vseh večjih postajah in v mestih nam prirejajo priredne ovacije, a kjer imajo posadko, tam igra tudi vojaška godba. Tudi ponoči se zbirajo sosedni kmetje na postajah v velikem številu, da pozdravijo vojake. Kmetje prihajajo k vagonom, se nam odkrivajo in govore, da so pripeljali iz vasi vse, kar so nabrali, in da hočejo obdariti vojake na potu na bojišče. Vrše se nepopisni prizori. Prišel je k meni visok kmet, očito vaški starosta, in mi izročil denar, nabran v vasi, veliko mošnjo, polno bakrenih novcev. Nato se je razkropila množica, in ugledal sem cel hrib pogač, kruha, jajc, mnogo perila, robcev, sp. hlač, pokrival i. t. d. Vse to so prinesli v vagon, ki je natlačen do stropa. — Bilo je ponoči, ko so vojaki, razun nekaterih, že spali; odkril sem se, šel k starosti in se poljubil z njim v imenu vseh vojakov; potem pa sem šel od kmeta do kmeta, od žene do žene, in vse so me blagosiljavale. Sel sem nazaj v vagon, kar prihiti za menoj neki kmet in reče: »Vaše blagorodje, dajte zaklicati »urá«. Zaklical sem, a nočna tišina je daleko zaorila od neštevilnih klicev »urá«.

Japonska armada.

Pariz, 9. marca. Transport japonskega vojaštva na Korejo bo trajal še šest do osem tednov. Japonska je imela dobro mobilizirano pač mornarico, nikakor pa ne

ostalega vojaštva. V tem oziru ni prav nič prehitela Rusije in lahko se trdi, da bodo veled zamud, ki se sedaj naravno vrše pri japonski mobilizaciji, za Japonsko osodepolni nasledki. Gotovo je, da mobilizacije ruskega vojaštva ne bo Japonska prehitela. Iz Sanghaja se poroča, da Japonci še ne vedo, katere točke bi izvolili za koncentracijo.

Boji.

London, 9. marca. Brzobjavno se iz Tokia poroča: Japonska je izbrala 15 poročevalcev in sicer 9 angleških, 5 ameriških in 1 italijanskega, ki so nato odšli. Iz tega se sklepa, da je pričakovati velikih dogodkov.

Koreja.

Tokio, 8. marca. Marki Ito odputuje 15. t. m. na Korejo, da izroči korejskemu cesarju lastnorodno pismo japonskega cesarja. O namenu te misije ni izven najvišjih uradnih krogov nobenemu nišesar znano. Podpredsednik in tajnik tajnega sveta bodeta spremljala markiz Ito na Korejo.

Kitajska.

London, 9. marca. Jutranji listi poročajo iz Tokia: Ruski poslanik v Pekingju je naznanil kitajski vladi, da se Rusija ne bo ozirala na nevtralnost Kine, ako ta ne prepreči pustošenja japonskih čet, ki prerazujejo brzobjavne žice in hočejo pokvariti madžursko železnico.

London, 8. marca. Tukajšnje kitajsko poslaništvo zatrjuje, da je vest o kitajski mobilizaciji popolnoma neresnična. Kitajska nima nobenega vzroka, da bi se sploh vmešavala v rusko-japonski razpor in ne bo imela ne le nobenih koristi, ako zmaga Japonska, ampak še celo škodo. Zgodovina kaže, da med Japonsko in Kitajsko ne more biti tesnega prijateljstva. O pogodbi med Korejo in Japonsko mu ni ničesar znanega. Koreja radi njene slabosti sploh ne pride v poštev. Vendar tudi Korejci, kakor sploh ves Vzhod, ne simpatizirajo z Japonci.

Tajna zveza v Aziji.

Petrograd, 9. marca. Sse sedaj se je zvedelo, da obstoji že pet let tajna zveza med Japonsko, Kino, Indijci in Tibetanci pod imenom »Taodoban«, ki ima namen, pregnati belo pleme iz Azije.

Angleški kralj posredovalec?

London, 9. marca. Ruski poslanik grof Benckendorff je došel včeraj v buckinghamsko palačo ter pustil poročila za kralja Edvarda. To je bilo tretjič, da je došel po svojem povratku poslanik h kralju. Bržkone imata s kraljem važne pogovore, ker dohajajo in odhajajo vedno brzobjavke v Petrograd. Vest o posredovanju med Rusijo in Japonsko je resnična.

Štajerske novice.

š Zemlja dve osebi podsula. Na posestvu gospoda nadučitelja na Ostrvcu je kopalo petero ljudi gramoz za cesto. Pri tem se je zgodila velika nesreča: še komaj 21letnega mladeniča Alojzija Bazjaka je podsula zemlja; le sveto poslednje olje je mogel še prejeti. Mrtvega so ga odnesli k staršem. Marija Repič je bila središnja; čuti sicer velike bolečine v nogah, katere jej je ob istem času podsulo, a je upanje, da bo kmalu popolnoma ozdravela. — Malo trenutkov prej je bila v družba še prav vesela in uganjala vsled preobito povžitega žganja neumestne šale. Nagle smrti reši nas, Gospod!

š Aretirali so v Gradcu Franca Sumija, ker je na sumu nenavnosti.

š Postajališče »Mesto Slov. Gradec« bodo otvorili 15. marca mej postajama St.

Jedert in Slov. Gradec. Od te postaje bodo vozili vlaki proti Velenju ob 6:28 in 8:26 dopoldne, ob 12:46 in 5:27 popoldne. Proti Sood. Dravogradu pa ob 7:06 in 10:37 dopoldne in 3:13 popoldne ter 9:03 zvečer. Vozni listki se dobe za sedaj v gostilni gospoda Lobe v Slovenjem Gradcu.

š Utonil je v zhlavi na Stajerskem mizarski pomočnik Tomaž Verzel. Vinjen je padel v vodo.

š Ponesrečil je na kolodvoru na Pragerskem železniški uslužbenec Mihael Znidar. Dva voza sta ga stisnila, da je bil takoi mrtev.

š Krojač — župnik. Po Ljutomeru je hodil te dni neki dlovek, ki se je predstavil za hrvatskega župnika Ivana Vimpoža iz Trnja. Orožnikom se je zdel sumljiv, zato so ga prijeli. Dokazalo se je, da je to Anton Jäger, krojaški pomočnik iz Angerja, okraj Weiz.

š Umrl je v Vitanju bivši župan Anton Kokoschinegg v 83. letu svoje dobe.

š Policija je zaprla v Gradcu nekega Antona Habera, ker je sumila, da vzdiguje pod tem imenom pri poštnem uradu pisma, ki niso njegova last. Ko se je izkazal, da je res Anton Haberl, so ga zopet izpustili.

š V Celju je umrl kavarnar Schneider.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. marca.

Slovenske dame Rusom. 370 slovenskih dam iz Ljubljane, Trsta, Gorice in Voloske je poslalo danes Rusom brzobjavno izraz svojih iskrenih simpatij.

Cesarjev spomenik v Ljubljani daje liberalcem priložnost, da razlagajo zopet svoje duhovite misli. Pravijo, da naj plačajo »šenklaški gadje« 15.000 K, kar jih manjka, da se izvrši Bernekerjev načrt. Pravi, da imajo »šenklaški gadje« bisage do vrha napolnjene. »Šenklaški gadje« pač ne spravijo toliko skup, ako vsi svoje žepe obrnejo, pač pa lahko dr. Tavčar ali Hribar od dohodkov enega leta 15.000 K odštejeta, pa imata še vedno dovolj. Kaj pa, ko bi to vsoto dali gospodje, ki so ravnokar razdelili medse do 70.000 K? Tukaj naj se išče denar, ne pa pri »šenklaških gadih«! Odbor za cesarjev spomenik najde, če hoče, že toliko zlatih telet, da mu ni treba apelirati na uboge »gader«.

Desetletnica »Danica«. Ravnokar je izšla 2. številka »Zore«, katera opozarja, da bo letos ob velikih počitnicah »Danica« praznovala svojo desetletnico kar najslovesneje. Tudi mi se pridružujemo njeni želji, da bi to slavlje bilo res pravi triumf katoliške misli med slovenskim dijaštvom v katoliški Ljubljani. »Zore« naslednji dve številki pa izideta kot »Spomenica ob desetletnici slov. katol. akadem. društva »Danica«. Le vrlo naprej!

Bojkot katoliško-narodnemu dijaštvu! to je zdaj bojni klic liberalnih pristašev lažinaprednih in psevdoliberalnih pristašev slovensko nemške zveze med dijaštvom. »Narodu« ti žalostni junaki objavljajo resolucijo »Save«, v kateri čitamo take odstavke: »Z ozirom na nevarnost, ki preti slovenskemu narodu od strani kranjske duhovščine in klerikalnih pesvetnikov, smatramo za svojo dolžnost, storiti kar mogoče, da se posebno v krogih slovenskega razumnštva ne razširjajo pogubne ideje, ki merijo na to, usuznjiti si slovenski duh. Izpolnujoči svojo nalogo, moramo ukreniti vse, da onemogočimo prospeh slovenskega katoliškega akademičnega društva »Danica«. V ta namen se nam zdi potrebno, da imenovano društvo družabno popolnoma bojkotiramo, kar bi se vzpričo množice naprednih elementov v dijaštvu brezdvomno in brez vsake najmanjše škode za narodne interese lahko docela konsekvntno izvajalo in bi tako dosledno postopanje moralo postati uničujoče za »Danico«. — Tako torej proglašajo bojkot ljudje, ki vpijejo kakor besni o nestrpnosti in surovosti, kadar kak »klerikalec« nekoliko na kurje oko stopi kakemu liberalnemu divjaku. Sicer pa — le bojkotirajte »Savane« »Dančarje«! Skodovati jim to ne more. Bodo vsaj varni pred vašo družbo!

Solske vesti. Nadučiteljem v Preski je imenovan učitelj g. Ivan Kiferle v Naklem. — Prestavljen je nadučitelj gosp. Mihael Bergant iz St. Vida pri Vipavi v Sostro. — Provizorični učitelj v Grahovem

naravnost naprej, istotako tudi nazaj ali pa na eno ali drugo stran. Razun teh velikih topov ima ladja še 20 drugih topov 75 mm kal. in 22 brzostrelk za odbijanje torpednih ladij. Teh brzostrelk je nekoliko nastavljenih na jamborih, iz katerih je bolj prost razgled po morji. Tudi ima ladja na krovu dve mali torpedni ladjici, kateri lahko izpusti v morje; razun tega se nahajajo tudi še štiri cevi, iz katerih morejo izpuščati torpede na sovražnika. Ladja te velikosti naloži do 1500 ton premoga, s katerim plove 6000 do 7000 milj daleč. Posadka šteje 700 mož.

Križarice imajo nalogo, čuvati oddaljene kolonije, pristanišča, trgovske ladje in podjetja. Razun tega morajo imeti pa tudi tako opravo in orožje, da, če treba, posežejo v resen boj. Napačno bi bilo misliti, da so križarice v primeri z oklopniciami le bolj majhne ladje. Posamezne križarice so dolge do 150 metrov in imajo stroje do 30.000 konjskih sil in čez. Seveda je veliko križaric mnogo manjših. Novejše križarice imajo brez imenoma tudi sredi ladje železni krov

(Panzerdeck - Kreuzer). Nekatere imajo ob pasu in pri topovih tudi oklep, četudi ne tako jakega, kot prave oklopnice.

Oblike raznovrstnih oklopnice z ozirom na njihov sestav, razredbo topov i. dr. skoro ni moč popisati in bi tudi čitatelju teh vrstic brez slik ne dalo nobene čisto jasne predstave. Tekom let se je pri oklopnicih razvil neki poseben tip, katerega mi sedaj lahko imenujemo modernega. Ker so najnovejše oklopnice v glavnih potezah druga drugej precej zelo podobne, zato hočemo eno tako oklopnico nekoliko natančneje opisati.

Izberimo si v ta namen rusko oklopnico »Cesarevič«, ki bije ravno trd boj pred Port Arturjem.

Ladja je dolga 118 m, široka 23 m in plava 7,9 m globoko v vodi. Njena vsebina meri 12.900 ton, to se pravi, ladja razrine ravno toliko kub. metrov vode. Parni stroj na ladji ima sile za 16.300 konj, in goni tri vijake, kateri so nastavljeni za krmilom in ob obeh straneh krmila in s kojimi plove ladja 18 morskih milj (š 1852 m) na uro.

Približno ob vodni črti ima ladja 69 mm

debel železen krov, ki loči spodnji del ladje, kjer so stroji, shrambe za živež, smodnik, premog i. dr., od zgornjega dela nad vodo. Železni krov naj varuje spodnje dele ladje sovražnih krogelj. Ker ga nobena kroglja ne more navpično zadeti, temuž le zelo od strani, radi tega tudi vsaka kroglja od njega odleti. Ves prostor pod krovom je v celi dolžini predeljen v dva, oziroma tri dele. Razun tega ima ladja tudi poprek čez vso svojo širjavo navpične stene, ki na ta način ves notranji prostor ločijo v dve, oziroma tri vrste prostorov, ki se z vrati dajo prav tesno zapreti. Množina med sabo popolnoma ločenih stanic naj varuje ladjo potopa. Ako bi torej pod vodo sovražni torpedo ladjo poškodoval, vendar ladja še ostane na površji, ker se le ena ali dve stanici napolnita z vodo, v druge prostore pa voda ne more zaiti. Ta naprava je zabranila, da se ladja ni potopila, ko jo je japonski torpedo poškodoval.

(Dalje prih.)

g. Ludvik Dermelj je imenovan definitivnim. — Dovoljena je ustanovitev enorazrednice v Ljubljani, razširjenje šol v Komendi, St. Petru in Dvorkem v tro. oz. dvorazrednico. — Drž. šolski svet ni dovolil razširjenja dekliških šol v Kranju in Kamniku in poldnevne pouka na šoli na Rovih. — Nekateri gimnazijski dijaki so oproščeni od pouka grščine. — Prov. učiteljem na Homcu je imenovan dosednji suplent na ljudski šoli v Gorenjih Pirničah g. Friderik Praprotnik. — Ker je nadučitelj na deški ljudski šoli v Kamniku dobil odpust, je poverjeno začasno vodstvo šole g. učitelju Ignacij Tramtetu. Za suplentinjo na isti šoli je imenovana gospod. Marija Novak.

Laško vseučilišče. Politično društvo »Patria« v Trstu, zahteva od laških državnih poslancev, naj skličejo v Trst shod vseh laških poslancev in zastopnikov laških županov, ki naj zahteva ustanovitev laškega vseučilišča v Trstu. Klub laških poslancev na Dunaju je protestiral proti ustanovitvi laške pravne fakultete v Roveredu.

— **Umri** je v Trstu g. dr. Lovro Matić

— **Radeckijev veteran** Matej Virant, star 85 let, je na lgu.

— **Pasji kontumaci** imajo v nekaterih občinah novomeškega okraja.

— **Nagrada za rešitev življenja** 65letnemu Gregorju Setničarju je dobil v znesku 52 K 50 v kovač Franc Dolinar v Poljanah, ki je Setničarja potegnil iz vode.

— **Pogorela** je v Malem Zirkniku, okraj St. Rupert, hiša Martina Tratarja.

— **V Vrabčah** so ustanovili »Napredno izobraževalno društvo«. Čas je.

— **Iz Kranjske Gore** nam poročajo, da so čutili danes zjutraj ob 5. uri 22 min. dva močna potresna sunka. — Načelnik veteranskega društva g. Alojzij Peterman je odstopil vsled neosnovanih napadov od neke strani. Naznanil je svoj izstop sedmerim odbornikom.

— **Zaprli** so v Gorici 17letnega pisarja Ivana Žnidarja s Kranjskega, brez službe. Šel je bil v ulico Ponte nuovo št. 41 k neki gospi, katero je prosil kot sodeželan, naj ga prenoči za en dan. Ko je bila gospa odsotna, je prebrskal po stanovanju, pa ni našel nič primernege. Na to je vzel neko jopico v vrednosti 3 K.

— **Umorila** je svojega moža v Zapolju pri Srebrnici J. Osmanović po večletnem srečnem zakonu. Zaljubila se je do norosti v nekoga drugega moža, in z njim skupaj je nekoč tako dolgo bila svojega soproga, da je izdihnil.

— **Umrla** je v Celju odvetniškemu koncipijentu g. dr. V. Peganu hčerka Marica. Pogreb bo jutri ob 3. uri popoldne. Naše iskreno sožalje!

Ljubljanske novice.

Potres. Danes ob 5. uri 25. min. zjutraj smo imeli v Ljubljani lahak potresni sunek. V okolici so potres bolj čutili. V Vevčah so se pokazale na nekaterih stropih razpoke. — Iz Stanjela na Krasu smo dobili poročilo: Danes ob 5 uri 27 minut zjutraj je bil tu precej močan potres v smeri severovzhod-jugozapad. Potres je trajal več sekund. — Iz Pulja se nam brzojavlja, da so čutili ondi ob 5. uri 23 m. 10 sekund vertikalni potresni sunek. Središče potresa je bilo na Kranjskem ali Pri morskem.

O svojem potovanju po Rusiji je včeraj predaval v »Slov. planinskem društvu« g. župan Hribar. Dokazoval je, kako je Rusija mogočna in da marsikateri se najde še mej Slovenci, da se ne strinja z željo zmage Rusije, a to je zato, ker ni videl Rusije. Kdor Rusijo pozna, ne more niti trenutka pvomti o njeni zmagi.

Zasačen tat. Včeraj je prišla policija na sled tatu, ki je v noči od 7. na 8. t. m. vlomil v gostilni »Pri Kroni« in ukradel gostilničarju nad 50 kron denarja in srebrno uro in natakariči Františku Bučarjevi pa srebrno zapestnico. Tat je brezposelni ključarski pomočnik Rudolf Seljak iz Ljubljane. Ko je bil aretovan, so našli pri njem 37 kron 40 v. denarja, ukradeno uro in zapestnico. Tat je stanoval v hiši, kjer je gostilna.

Generalna skušnja za koncert »Glasbene Matice« je v petek, dne 11. marca v »Narodnem domu«, in sicer za ženski zbor ob šestih, za mešani in moški zbor ob polsedmih zvečer. Odbor uljudno prosi vse častite člane pevskega zbora, da blagovolijo sigurno in točno priti.

K tatvini v tobačni tovarni. Tatnica, ki je v soboto opoldne v tob. tovarni ukradla delavki Mariji Zevnikovi iz zaklenjene omare dve srebrni uri, prinesla je tisti nazaj. Eno

uro je dobila Zevnikova včeraj podloženo pod omaro, drugo pa je danes našla zavito v ruti na stopnicah.

K zgradbi železnice v Hrušici se je včeraj odpravilo 70 delavcev.

V Ameriko se odpotovalo včeraj z južnega kolodvora 5 oseb.

Zopet nesreča na južnem kolodvoru. Jakob Selan, delavec na južnem kolodvoru, je dne 7. t. m. na kolodvoru pripeljal dva vozova skupaj. Po opravljenem delu je šel Selan izmed vozov, a v tem hipu so se vozovi premaknili in ga je dila pri osebnem vozu zadela v glavo, da je dobil precejšnjo rano.

Književnost in umetnost.

* **Gosp. glavarju Viktorju Parmi** je k presojnemu uspehu njegove operete »Amakonke« v Zagrebu po premeri čistitala intendantica slov. gledališča in več Parmovih čistilcev brzojavno in pisмено.

* **Gđ. Krista Ruckova** je angažovana za tri leta na dez. gledališče v Zagrebu. Z njo izgubi slov. gledališče vestno in marljivo igralko, ki je bila štiri sezone vestransko uporabna moč. Mesto nje bo težko dobiti novo prvo igralko.

* **Člani slovenskega gledališča v Osijeku.** V aprilu pojde g. Dragutinović z gledališko družbo gostovat v Osijek. Z njim pojde tudi več članov slovenske drame in opere.

Izpred sodišča.

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.

Češki Turek ali čudovita moč češkega domovinskega lista. Po dveh resnih obravnavah, vršila se je včeraj tretja obravnava proti 20 let staremu Franu Vernerju, pekovskemu pomočniku doma iz Kemelista na Češkem, kateri je bil zaradi goljufije in vlačugarstva že večkrat kaznovan. Njegovo odkrito priznanje — govoril je o svojem življenju eno uro — napravilo je v resni porotni dvorani toliko smeha, da je vsakdo izmed občinstva zadobil vtis, da obtoženec pripoveduje pravljice v zabavo. Verner je humoristično opisal črtice svojega življenja iz zgodnjih otroških let, koliko da je pretrpel od tega časa, ko je prišel nastopiti kot častnik francoske tuje legije in kot turški častnik. Podrobno pripoveduje, kako je prehodil Nizozemsko, Belgijo, severno in južno Nemčijo, Francosko, Špansko, Italijo, Švico in Avstrijo, kako je povsod v častniških uniformah sleparil vojaške in civilne oblasti, se pajdašil s častniki raznih držav, pa se tudi znal oročnikom spretno izvit. Sploh je osebnost zunanost in izobraženost obtoženca tako skromna, da se je sploh čuditi, kako se je mogel obdržati še toliko časa na površju svojega sleparskega življenja a eno se mu ne more odrekati, v najbolj kritičnem položaju je znal biti nagel v presojevanju in odločen v izvršitvi svojega namena. Čudovito moč je imel njegov, v češčini pisan, domovinski list. Kjerkoli so ga prijeli za izkazilo, pokazal je hitro češki domovinski list in češčina je napravila na oblasti v Nemčiji tak vtis, da so mislile, da imajo v rokah uradno pooblastilo častnika iz Tuoisa ali pa iz Jeruzalema. Nato so se tujemu »gosp. častniku« oblasti opravičevale. Da, zgodilo se je celo, da so častniki v Nemčiji, po neki aretaciji, onim, ki so Vernerja aretirali, dejali: »Kako si upate, aretirati častnika? V Velikem Saretu na belgijsko-holandski meji, seznanil se je s trgovskim potnikom Martinom Roeben. Temu je pravil, da je iz Male Azije doma, da je njegov oče posestnik več trgovskih ladij in da poseduje raširjene nasade za kavo. Pravil mu je, da je ušel iz turške vojske, ker se je preveč slabo ravnalo z njim, da ima živečo mater v Mali Aziji, katero že ni več let videl, in da bi jo silno rad videl, ko bi imel potrebnih sredstev. Omenil je še, da ima v Egiptu neko bogato grafico za nevesto in si je za ime priredil Mirza Emir. Roebenov oče je bil posebno vesel, da more imeti v svoji hiši tako redkega gosta. Roeben mu je pomagal ponudil in mu sprva dal 600 mark; iz Antwerpna pa mu je Werner zopet pisal za denar. Tja mu je Roeben prinesel vnovič 600 mark. Prepotoval je potem zopet mnogo sveta, prišel v Feldhofen, kjer je nadkurjača Jurija Schlögela osleparil za 240 kron. Martin Roeben je od Wernerja zopet iz Trsta dobil pismo, naj mu v Ljubljano pod naslovom Ljudovik Schley, vratar južne železnice, pošlje še 400 mark, katerih pa ni več dobil, kajti zasačila ga je policija in za nekaj časa naredila konec njegovim sleparijam. Roeben je dobil teh 400 mark, katerih se Werner ni mogel prilastiti, nazaj. Roeben in Schlögel sta mu zaupala, ker je povsod se najprej pridružil oročnikom in z njimi obdeval. Uniform je tekom svojega življenja imel več; ko je v Monakovem potreboval uniformo, šel je k nekemu starinarju in ondi kupil staro uniformo pruskega »Zahlmeistera«, katero je dal potem prenarediti v uniformo turškega čast-

nika. Proti koncu je vprašal predsednik sodišča, ako je zadovoljen, da se Schlögelov denar katerega je imel še nekaj pri sebi, vrne Schlögelu. Obtoženec: »Da!« Predsednik: »In vaša ura in nekaj tujega denarja?« Obtoženec: »To si obdržim!« Predsednik: »Ali Roeben ne bo nič dobil?« Obtoženec: »O ja — onih 400 mark.« (Smeh.) Porotniki so vprašanje o obtoženčevi krivdi soglasno potrdili in Werner je bil obsojen na pet let ječe. Posloviti se bo moral od lepe uniforme turškega častnika, katero si je dal novo izvršiti v Ljubljani. V Ljubljani je njegov češki domovinski list izgubil svojo čudovito moč.

Druga detomortika. Františka Verbič, iz Ceste na Dolenskem doma, je služila za deklo pri Antonu Svetlinu v Vodmatu. Imela je že preje nezakonskega otroka, katerega ima njena mati v skrbi. Obdevala je z nekim mesarskim vajencem, in ko so se nesrečni nasledki pokazali, sklenila je otroka umoriti. Dne 2. februarja ponoči porodila je na gospodarskem dvorišču otroka ženskega spola, kateremu je, ko je zajokal, stopila, kakor sama priznava, za vrat in ga tiščala kakih 10 minut k tlom; potem je šla v drvarnico po lopato in ga na vrtu zakopala. Drugi dan se je mrtvo otrokovo truplo našlo. Osojena je bila na 3½ leta ječe. Ker so zdravniki izjavili, da je otrok na vratu bil nepoškodovan in zaduščen, ni izključeno, da je nečloveška mati otroka živega pokopala.

Wolf in njegova žena.

Dunaj. V zadavi ločitve zakona, ki jo je zahtevala soproga glasovitega nemškega vojaškega Wolfa, je izrečena končna odločitev od najvišjega sod. dvora. Ta se je izjavil za ločitev zakona, in sicer samo vled krivde moža, Wolfa, ki je kazal napram ženi nizkoto nezvestobo ter jo pretepil, kakor so dokazala zdravniška spričevala. — Wolfova žena se muhi v Zürichu, svoje otroke ima pri sebi. Wolf je dolžen skrbeti zanjo in otroke. Sodišče v Svisci je izreklo, da ženi ni treba izročiti otroke surovemu možu.

Telefonska in brzjavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

London, 10. marca. (Kor. urad.) »Daly Tel.« poroča, da so oddelki Japoncev pričeli prodirati dalje od reke Jalu in da so Japonci zavzeli Fönghangčong v Mandžuriji.

London, 10. marca. »Times« poroča, da se Rusi živahno razvijajo na vzhodni strani Posjet-zaliva. Na vzhodni strani so prodrli do Hamhenuga, a so jih Japonci zapodili nazaj. V Niučvangu se Rusi živahno pripravljajo na japonski napad.

London, 10. marca. (Kor. urad.) 35.000 Rusov je močno utrjenih v Liasjangu in Haičongu. Vsak čas bo ondi bitka. Več manjših prask je že bilo. Rusi so imeli izgube.

London, 10. marca. Japonci so 70 milj pred Niučvangom.

London, 10. marca. (Kor. urad.) Iz Söula poroča Reuterjev urad: Rusi so zasedli korejsko brzjavno postajo Jongčov. Mej Korejci in Rusi je bil boj na korejski strani reke Tumen. Isti urad poroča, da so Rusi izkrcali v Niučvangu topove na suho.

London, 10. marca. Iz Tokia poroča Reuterjev urad, da so pri japonski poskušeni blokadi pred Port Arturjem dne 24. februarja ruski rušilci torped zadeli ob podkope ter se potopili. Od 13 ruskih ladij v luki je osem za boj nesposobnih. Za rabo so sedaj v Port Arturju samo tri ruske baterije. Okolu Port Arturja je 2000 ruskih vojakov.

London, 10. marca. Policija v Čemulpi je aretirala zeta korejskega prestolonaslednika v trenutku, ko se je hotel vkrcati v Šanghaj. Pri telesni preiskavi so našli pri njem dokaze, da obstoji mej Rusijo in Korejo tajna zveza na škodo Japonske.

Washington, 10. marca. Sem je prišlo poročilo, da so Japonci prišli v Fönghangčong. Japonci so za hrbtom ruskih posadk v Mandžuriji.

Berolin, 10. marca. »Berliner Tagblatt« pravi, da so ruski vojaški krogi vedno bolj prepričani, da je vojska mej Rusijo in An-

gleško neizogibna. Rusija že vse potrebno pripravlja za vojsko.

London, 10. marca. Predsednik angleške mirovne družbe je odklonil vsako posredovanje v rusko-japonskem razporu.

Tokio, 10. marca. Tu so razširjene vesti, da so Japonci v torek bombardirali Port Artur in Dalnji. Potrjene te vesti še niso.

Dunaj, 10. marca. Začetkom današnje seje drž. zbora so bile dobesedro prečitane došle vloge. Nato je poslanec Formanek predlagal dvakratno poimensko glasovanje o neki svoji peticiji in sicer ali naj se uvrsti v stenografični zapisnik in ali naj bo tajna seja. Vsenemški poslanec Herzog je pri tem kričal na galerijo: »Pobijte Čehe!« »Dunajčani naj jih pretepo!« Čehi so vpili na Herzoga: »Tak denuncijant!« »Ta bi moral biti v kriminalu!« Tudi drugi vsenemški poslanci so psovali Čehe. Tajna seja je bila odklonjena. O drugem predlogu se vrši sedaj glasovanje.

Dunaj, 10. marca. V današnji seji so vložili Mladočehi nujni predlog, v katerem odločno protestujejo proti postopanju rektorja dunajskega vseučilišča z ozirom na dogodke v Pragi.

Dunaj, 10. marca. Nemška ljudska stranka ima danes posvetovanje, na katerem bode formulirala nemške načrte proti obstrukciji. Nemci nameravajo zlomiti obstrukcijo z dolgotrajnimi sejami. Po rešitvi rekrutne predloge s § 14 naj bi bil državni zbor takoj sklican in naj bi zboroval, če treba tudi eno leto. Nemci zasedanja niti z mejklici ne bodo motili. O današnji seji naj se proglasi, da traja toliko časa, da bo rešenih vseh 170 nujnih predlogov, kar bi se utegnulo zgoditi v 72 urah.

Dunaj, 10. marca. Nemške stranke pritiskajo na vlado, da naj odločno nastopi proti obstrukciji s spremembo poslovnega reda.

Dunaj, 10. marca. Nemci silijo vlado, naj proglasi nad Prago izjemno stanje. Vlada je odgovorila, da to stori, ako se bodo izgreli ponavljali.

Dunaj, 10. marca. V predststvu državne zbornice je nastala kriza. Nemci skušajo odstraniti predsednika Vetterja

Dunaj, 10. marca. Danes je prišlo na dunajskem vseučilišču do velikih nemirov. Zgodaj zjutraj je prišlo veliko število slovanskih dijakov na vseučilišče. Vrata vseučilišča so bila zaprta. Predavanja so sistirana. Semester zaključen. Na rampo je došlo potem tudi veliko nemških dijakov. Gnječa je bila velika. Prišlo je do boja. Nemci so potisnili slovanske dijake vsled svoje premoči raz akademična tla. Promocije so bile vsled nemirov odpovedane.

Dunaj, 10. marca. Radi dijaških nemirov je rektor določil, da je vseučilišče za nedoločen čas zaprto. Predavanje ni.

Dunaj, 8. marca. Iz Budimpešte prihaja sem vest, da je Tisza napravil slovo z obstrukcijo.

Budimpešta, 10. marca. Mej vlado in opozicijo je prišlo do sloge, ker je Tisza obljubil, da ne izvrši nameravane spremembe pravilnika. Vodje opozicije so izjavili, da bodo sedaj odobrili rekrutno predlogo. Mej strankami v parlamentu so bili viharji izrazi pobračimstva.

Dunaj, 10. marca. Tukaj se je ob 5. uri 25. m. zjutraj čutil rahel potres. Isto se poroča iz Trsta, Celovca in Beljaka.

Pariz, 10. marca. Kakor se poroča iz Saigona, potopil se je dne 9. t. m. ponoči francoski parnik »Bambodge«. 100 oseb se pogreša. Na ladji je bilo tudi 31 vjetnikov, katere je stražilo 11 vojakov. Vojaki in vjetniki so utonili. Poveljnik se je plavaje rešil.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 738-0 mm

Čas opazovanja	Stoja barometra, v mm.	Temperatura, v Celziju	Vetrovi.	Nebo	Padačina, v mm.
7. jut.	738.9	10.6	si. zah.	obl.	0.0
2. popol.	738.9	13.1	sr. zah.	obl.	0.0

Srednja včerajšnja temperatura 9.6°, normale 2.5.
Danes ob 5. uri 25 min. jutraj valovit, srednjemočen potres; trajal 3 sekunde.

422 1-1

Krajni šolski svet v Zagorju
naznanja, da je njega večletni predsednik, gospod

Pavel Weinberger,
posestnik itd.

danes ob 11. uri dopoludne v 42. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb bude 11. marca 1904.
Zagorje, 9. marca 1904.

Krajni šolski svet
Zagorje ob Savi.

Samo za 60 kr.

416 1/2 kile gosjega perja. 1-1

To gosje perje je sivo, popolnoma novo, z roko skubljeno, gotovo za uporabo: 1/2 kg stane samo 60 kr., boljše kakovosti samo 70 kr. Pošiljate za poskušnjo s petimi kilogi, se razpošilja po poštne povzetju.

I. Krasa, trgovina s posteljnimi perjem, Smichov pri Pragi (810). Zamenja dovoljena.

Šunka

s kožo 1 gld. brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešedevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr., Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunke 1 gld. 20 kr. Ogrske la. salame 1 gld. 70 kr., salame ala ogrske, trde, 1 gld. 50 kr. kg. Velike klobase po 20 kr. — Pošiljam le dobro blago od 5 kg naprej proti povzetju. 339 11-1

Janko Ev. Sirc v Kranju.

418 1-1

Vabilo
na
redni občni zbor
»Hranilnice in posojilnice v Mošnjah«

registrirane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil

na praznik Marijinega oznanenja, dne 25. marca 1904, ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju v sobi I. razreda.

- Dnevni red:
1. Poročilo načelstva.
 2. Poročilo računkega pregledovalca.
 3. Odobritev računa za l. 1903.
 4. Volitev načelstva.
 5. Volitev računkega pregledovalca in njega namestnika.
 6. Prememba pravil.
 7. Slučajnosti.
- K obilni udeležbi vabi člane
načelstvo.

KAVA!

V veliki zalogi imam ravnokar naravnost iz Brazilije mi poslano kave dvojne vrste: Okrogle in plosčnate. Oboja fino diši, je okusna, očitna in izdatna. Za poskušnjo se dpošljejo vzorci. Prodaja na debelo in drobno. Cene povsem ugodne.

Naslov: **Ivan Ogrin, Stara Vrhnika 10**
382 4-3 Pošta Vrhnika.

Prevzetje krojaškega obrta.

Dovoljujem si slavnemu p. n. občinstvu s tem najljubšeje naznaniti, da sem prevzel

modni salon

za izdelovanje oblek od obče dobro znane tučke **A. Merschol**, ter bodem istega vodil tudi naprej pod imenom

A. Merschol-ov nasl. Franc Rožič.

Ozira se na svojo večletno prakso pri zgoraj omenjeni turški kot voditelj in prirojevalec si štejem v čast, da se častitemu p. n. občinstvu tukaj in zunaj kar najtopleje priporočam z zagotovilom, da bodem z vso vnemo skušal isto v vsakem oziru najtopleje zadovoljiti.

Z odličnim spoštovanjem

A. Merschol-ov nasl. Franc Rožič,
Ljubljana, Kongresni trg št. 7.

302 3-2

Laki za kočije, podstavke in razkrojljivi laki

tvrdke W. Harland in sin v Londonu so izmed vseh lakov, kar se jih izdeluje na Angleškem, priznani najboljši, ker se hitro suše ob vsakem letnem času in dajo izredno krasen lesk. Ti laki so najtrpežnejši in ne povzročajo niti maroz, niti ne postanejo blede. Dobé se po tovarniški ceni pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Francišanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 9 11-5

Izurjenega kovaškega pomočnika

406 3-2 in enega

učenca

v starosti 15—16 let sprejme takoj **Ivan Demšar**, kovaški mojster, Marije Terezije ce-ta 6 Ljubljana

Restavracija Fantini.

Točilo se bo odslej poleg dobro znanega **Plzenskega piva** zopet tudi

Reininghausovo marčno pivo

vedno sveže, direktno od soda.

V udobnost cenjenih odjemalcev se oddaja

marčno pivo
preko ulice v izvirnih steklenicah.

421 2-1

Red Star Line

Anversa New York

Veljavne vozne listke in natančni pouk izseljencem dobiti je v moji pisarni, Kolodvorske ulice šte. 41.

35 10

Karol Rebek
od c. kr. vlade potrjeni zastopnik

„Proge Rudeče Zvezde“
Ljubljana, Kolodvorske ulice 41, od južnega kolodvora druga hiša na desno.

Najkrajša, najceneja in najboljša vožnja v

Ameriko

je na brzoparnikih te linije

Potniki bodo edino pri meni brezplačno zdravniško preiskani.

Karol Rebek.

Ravnokar so izšli

zemljevidi

rusko-japonskega bojišča

v zalogi tiskarne

J. Blasnika nasl. v Ljubljani.

Cena 20 vinarjev za komad, po pošti 26 vin.

Dobivajo se v tiskarni ter vseh knjigarnah.

306 14

Trgovci, obrtniki in zasebniki, kateri hočejo imeti

prahu proste

prodajalnice prostore, pisarne, skladišča in druge prostore, naj uporabljajo moje po dolgotrajnih preizkušnjah prirejeno in kot najboljšo sredstvo za preprečevanje nadležnega prahu priznano

olje proti prahu.

Cena kilogramu 80 vinarjev.

Adolf Hauptmann
189 25-6 v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

496 100-76

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči

HANNS KONRAD
tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 520, Češko.

Lep, skoraj nov

gledališki oder
s tremi kulisami

je poceni napredaj.

Reflektantje naj se izvolijo obrniti do upravnistva tega lista pod šifro „Oder“.

423 2-1

Poskusite pristni rastlinski likér

„Florian“

Varstvena znamka.

Po okusu in zdravem učinku prvak likérjev.

Ogreva in oživlja telo, budi tek in prebavo, daje dobro spanje.

Lastnik:
Edmund Kavčič v Ljubljani.

Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno. 1741 48